

59. Päättäjien Metsäakatemia kurssin työpaja

Loukee – tulevaisuuden teollisuusalue: Tulevaisuustyöpaja yhteistyössä Äänekosken kaupungin kanssa

21.5.2026, Tupaswilli. Laukaa

Työpajan tavoite:

Työpajan tavoitteena on tuottaa konkreettisia ideoita Äänekosken kaupungin Loukeen teollisuusalueen kehittämiseksi tukemaan yritysalueen suunnittelua.

Työpajan toteutus:

Ryhmäkeskustelu kuudessa pienryhmässä eri teemoista ennakkokysymysten pohjalta ja yhteinen keskusteluiden purku.

Työpajan tulokset:

Kirjallinen yhteenveto käydystä keskustelusta ja suullinen purku yhteisessä keskusteluosuudessa.

Ryhmä 1: Metsäteollisuuden tulevaisuuden näkymät ja investointien suunta

Ryhmä tarkasteli globaalien megatrendien vaikutusta metsäteollisuuden tulevaisuuteen.

Kaupungistuminen ja verkkokauppa lisäävät kartongin kysyntää, myös väestön ikääntyminen länsimaissa lisää kuitutuotteiden kysyntää.

Paikallisesti tarkasteltuna Äänekoskella on vahvuuksia megatrendeihin vastaamisessa: alueen etuina ovat raaka-aineen läheisyys, hyvät yhteydet ja olemassa oleva maailmanluokan **biotuotetehdas**, joka tarjoaa vakaan pohjan uudelle toiminnalle.

Ryhmä pohti, että Suomen ja Äänekosken ei tarvitse löytää yhtä ”uutta Nokkaa”, vaan useat **keskisuuret innovaatiot** voivat yhdessä taata taloudellisen kilpailukyvyn ja laajemman tuoteportfolion perustuotteiden rinnalle.

Ryhmä 2: Kestävän kehityksen ja vihreän siirtymän rooli teollisuusalueen kehittämisessä

Ryhmä esitti Loukeenpohjan teollisuusalueen suunnitteluun seuraavat toiveet:

- **Kunnianhimoiset kriteerit:** Alueelle pyrkiville yrityksille tulisi asettaa tiukat tavoitteet **hiilijalanjäljestä** ja **paikallisten materiaalien käytöstä**
- **Vihreä infra:** Teollisuusalueen harmautta on syytä vähentää viherkatoilla, aurinkopaneeleilla luonnollisilla hulevesiratkaisuilla, vertikaalisella rakentamisella ja viherkertoimilla esim. villivadelmien ja muiden istutusten myötä

- **Vaatus yhteiskehittämisestä:** Alueelle asettautuville toimijoille asetetaan vaatimus tuottaa alueelle selkeää hyötyä: suositetaan paikallisia materiaaleja ja toimijoita. Tavoitteena, että osa alueella toimivien yritysten liikevaihdosta suunnataan alueen yhteiskehittämiseen.
- **Sosiaalinen kestävyys:** Alueelle voisi sijoittua monikäyttöisiä ja avoimia tiloja, kuten puutyöverstaita sekä yritysten yhteinen päiväkot.
- **Puun käyttö:** Teollisuusrakennusten tulisi olla ensisijaisesti puurunkoisia.
- **Energiasynergia:** Esimerkiksi uimahallin hukkalämpöä voitaisiin hyödyntää jäähallin viilentämiseen.
- **Muotoilu:** Kasvatetaan alueen työntekijät paikallisesti, esim. opiskelijoiden kanssa yhteistyöhankkeiden kautta. Esimerkiksi Kuura -materiaaliin keskittyvä vaatesuunnittelijan koulutus alueella.

Ryhmä 3: Alueellinen elinvoima ja työllisyysvaikutukset

Ryhmä pohti Äänekosken houkuttelevuutta asuinpaikkana ja työmarkkinoiden monipuolistamista:

- **Asumisen ratkaisut:** Tuotetaan monipuolisia ja moderneja vuokra-asuntoja uusien asukkaiden houkuttelemiseksi. Äänekoskella on paljon rantaviivaa, joten sitä tulisi hyödyntää esimerkiksi tarjoamalla houkuttelevia rantatontteja nuorille perheille. Jopa tonttien antamista ilmaiseksi lapsiperheille ehdotettiin vetovoimatekijänä.
- **Työpaikkojen diversiteetti:** Alueelle tarvitaan muunkinlaisia työpaikkoja kuin perinteistä teollisuutta, esimerkiksi muotoilun tai vaatebisneksen osaamista, jotta molemmille puolisoille löytyisi kiinnostavaa työtä ("uusi Kuura").
- **Teollisuusmatkailu:** Valtra-turismin kaltaista toimintaa tulisi kehittää ja parantaa matkailupalveluita nimenomaan Äänekosken puolella.

Ryhmä 4: Innovaatiot ja uudet liiketoimintamahdollisuudet metsäsektorilla

Keskustelussa korostui uudenlainen lähestymistapa metsäsektorin innovointiin.

- **Uudet tuotteet:** Toimialaa kehoitettiin innovoimaan täysin uudenlaisia tuotteita, ei pelkästään fossiilisten materiaalien vaihtoehtoja.
- **Ratkaisukeskeisyys:** Menestyvän innovaation on ratkaistava jokin **olemassa oleva ongelma** ja perustuttava mieluiten jätteiden tai sivuvirtojen hyödyntämiseen.
- **Kansainvälinen näkökulma:** Innovaatioissa tulisi tähdätä ensisijaisesti Suomen ulkopuolelle, missä on suuremmat markkinat ja kuluttajapotentiaali.
- **Ekosysteemi-ajattelu:** Esimerkiksi vihreän vedyn tuotanto vaatii koko ekosysteemin (kuten tuulivoiman ja aurinkoenergian) johdonmukaista kehittämistä.
- **Monialaisuus:** Tulisi uskaltaa innovoida eri sektoreiden välillä ja hyväksyä myös **keskikokoiset menestystarinat**, eikä aina tavoitella vain valtavia volyymeja.

- **Kummitoiminta:** Suurista yrityksistä mentoreja / kummeja start-upeille
- **Uusien yritysten houkuttelu:** peruspalvelut tulee olla kunnissa kunnossa, päätöksenteon johdonmukaisuus myös eri tasoilla EU:ssa yli poliittisten toimikausien.
- **Systemaattisuus:** Tunnistetaan se, että innovointi ei ole vain yksittäisiä oivalluksia, vaan **rankkaa ja systemaattista työtä**, jossa kehitetään useita aihioita rinnakkain.

Ryhmä 5: Yhteistyömallit julkisen ja yksityisen sektorin välillä?

Ryhmä pohti keinoja Äänekosken nostamiseksi maailmankartalle yhteistyön avulla:

- **Pilottimarkkinat:** Julkinen sektori, Äänekosken alue, voisi toimia **ensimmäisenä asiakkaana** ja mahdollistajana sekä kokeilualustana uusille innovaatioille, auttaen yrityksiä kerryttämään referenssejä. Yhteistyön mahdollistaminen paikallisten toimijoiden kanssa avainasemassa.
- **"Parittamisbisnes":** Kunta tai muu julkinen toimija voisi toimia aktiivisena välittäjänä, joka auttaa yrityksiä löytämään hyödyntäjiä niiden **sivuvirroille**, kuten hiilidioksidille.
- **Osaaminen ja asenne:** Yhteistyö vaatii pitkäjänteistä poliittista sitoutumista yli vaalikausien sekä aitoa ymmärrystä yritysten arjesta. Lisäksi korostettiin **yksilöiden intohimoa** ja halua saada asioita aikaan.
- **Luonnonarvopankki:** Ekologisesti tietoisille yrityksille pitää tarjota kompensatiomahdollisuuksia - luonnonarvopankkia. Esim. Luontohaitan hinta on valmiiksi laskettu mukaan tontin hintaan

Ryhmä 6: Logistiikka ja infrastruktuuri tulevaisuuden tarpeisiin

Ryhmä keskittyi siihen, miten liikkuminen ja kuljetukset muuttuvat tulevaisuudessa:

- **Liikenteen käyttövoimat:** Maantieliikenne sähköistyy entisestään, ja myös raskas rekkaliikenne siirtyy käyttämään **sähköä, kaasua ja biodieseliä**. Lisäksi alueen suuri toimija Metsä Group haastettiin tuottamaan energiaa sähköistyvään liikenteeseen.
- **Optimointi ja digitalisaatio:** Kuljetusten **tyhjänä ajoa** on minimoitava toimialojen välisellä yhteissuunnittelulla ja koordinoinnilla. Tämä vaatii dynaamisia, yhteisiä **digitaalisia tilaus- ja optimointijärjestelmiä**, jotka keskustelevalt keskenään.
- **Vesiliikenne ja satamat:** Laivakuljetusten ja aluskoon ennustetaan kasvavan, mikä asettaa uusia vaatimuksia satamainfralle.
- **Raideleveys -haaste** pitää ratkaista: junakuljetukset ulkomaille eivät tällä hetkellä onnistu.
- **IoT, Internet of things:** kuljetuskalusto saatettava keskustelemaan keskenään optimaalisista ajonopeuksista ja välityksistä.

- **Drone-kuljetukset:** "Out of the box" -ajatuksena esitettiin puun kuljettaminen metsästä suoraan **droneilla**, mikä poistaisi tarpeen tienvarsivarastoinnille ja metsäkoneilla ajolle. Tällaista teknologiaa on jo esitelty prototyyppitasolla kansainvälisesti.